

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Број: 07-00-01046/2015-05
5. фебруар 2016. године
Београд
Кнеза Милоша бр. 20

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Примљено:	19-02-2016	
Ојединак:	Службено	Прилог
147	3497	5249

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Оља Јовичић, помоћница генералне секретарке

Позив на број 1-47-3497/12
Дел. бр. 925 од 14.1.2016. године

11000 БЕОГРАД
Делиградска бр. 16

Поштована,

Министарству привреде је поднеском број 1-47-3497/12 од 14.1.2016. године, достављена Препорука заштитника грађана- поводом притужбе из Београда и спроведеног поступка контроле правилности и законитости рада овог органа. Истовремено орган је замољен да доносиоцу препоруке достави обавештење у вези поступања по препоруци и предузетим радњама.

Поступајући по предметном захтеву обавештавамо следеће:

Препоруком се налаже Министарству привреде да у сарадњи са ЈП „Електропривреда Србије“ и у оквиру својих овлашћења и надлежности, предузме све неопходне мере, како би сва лица која су имала право да конкуришу за стицање акција ЈП „Електропривреда Србије“ у својству запослених и бивших запослених Заједнице југословенске електропривреде била стављена у исти правни положај у погледу могућности за остваривање права на поменуте акције, без обзира да ли су током поступка пријаве за упис у евиденцију запослених и бивших запослених ЈП „Електропривреда Србије“, спроведеном по јавном позиву који је објавила Агенција за приватизацију, поднела пријаву за упис и у ком својству је њихова пријава поднета.

Према члану 6. Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Службени гласник РС“, бр. 123/07 и 30/10) пријава за упис у евиденцију носиоца права подноси се у складу са јавним позивом који објављује Агенција за приватизацију, лица која не поднесу пријаву до истека рока из јавног позива не стичу статус носиоца права и не остварују право на новчану накнаду односно на пренос акција.

Такође, одредбом члана 4. став 1. и 2. Уредбе о поступку евиденције запослених и бивших запослених који имају право на пренос акција без накнаде („Службени гласник РС“, бр.3/08 и 31/08) регулисано је да Агенција за приватизацију врши упис у евиденцију носиоца права, односно запослених и бивших запослених, на основу пријаве за упис у евиденцију носиоца права односно пријаве запослених и бивших запослених која се подноси у складу са јавним позивом који објављује Агенција за приватизацију.

Према ставу 1. тачка 3. Јавног позива за пријављивање запослених и бивших запослених који имају право на бесплатне акције у својим предузећима, који је објавила Агенција за приватизацију, дана **25. јануара 2008. године**, право на бесплатне акције ЕПС-а имали су запослени и бивши запослени у: ЈП "Електромрежа Србије" Београд; ЈП ПЕУ "Ресавица"; ЈП "Копови Косова"; ЈП "Термоелектране Косово"; ЈП "Електрокосмет" у року од 31. маја до 31. јула 2008. године, тако да лица која се

пријаве као грађани за бесплатне акције и новчану накнаду, немају право на бесплатне акције као запослени или бивши запослени (тачка 5 јавног позива). Истим јавним позивом одређено је да ако се запослени и бивши запослени не пријави на начин предвиђен овим јавним позивом, сматраће се да није поднео пријаву (тачка 4.).

На основу члана 5. Уредбе о поступку евиденције запослених и бивших запослених који имају право на пренос акција без накнаде (у даљем тексту: Уредба), запослени и бивши запослени који се **пријаве у року за пријављивање** и који испуњавају услове прописане чланом 25. Закона, Агенција за приватизацију уписује у евиденцију запослених и бивших запослених и издаје им потврду о упису у евиденцију.

Одредбама члана 6, 7, 8, 9, и 10. Уредбе регулисан је поступак подношења пријава запослених и бивших запослених, место пријављивања и начин пријављивања.

Пријава за упис у евиденцију запослених и бивших запослених сагласно члану 6. став 1. Уредбе, подносила се Агенцији за приватизацију преко филијале Националне службе за запошљавање.

Према члану 7. став 1. и 5. Уредбе, запослени и бивши запослени су се непосредно пријављивали, тако што су достављали потписану пријаву за упис у евиденцију у два примерка на обрасцу који има серијски број и који је попуњавало овлашћено лице Националне службе за запошљавање, те се за запослене и бивше запослене који нису поднели пријаву на наведени начин, сматрало да пријаву нису ни поднели.

Садржај и форма документације коју је запослени и бивши запослени био дужан да достави приликом подношења пријаве Националној служби за запошљавање одређен је чланом 9. Уредбе. Сагласно члану 10. Уредбе, списак запослених и бивших запослених ова служба је достављала Агенцији за приватизацију у електронској форми једном у седам дана, а потписану пријаву и поднету документацију наредног дана од дана њеног подношења.

Чланом 25. став 1. Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Службени гласник РС“, бр. 123/07 и 30/10) који је био на снази у време спровођења поступка пријављивања запослених и бивших запослених ЕПС-а, прописано је да се запосленима и бившим запосленима у смислу наведеног члана 23. Закона, сматрају лица која су запослена или су раније била запослена у предузећима и њиховим правним претходницима, осим бивших запослених који су на дан ступања на снагу овог закона запослени у другим привредним субјектима у којима је покренут поступак приватизације.

Ставом 3. тачка 3) члана 25. Закона, прописано је да се запосленима и бившим запосленима у смислу става 1. сматрају за ЕПС запослени и бивши запослени у том предузећу и запослени и бивши запослени у Јавном предузећу Електромрежа Србије Београд, Јавном предузећу за подземну експлоатацију угља Ресавица, Јавном предузећу Копови Косова, Јавном предузећу Термоелектране Косово и Јавном предузећу Електрокосмет, као и њиховим правним претходницима.

Решењем Агенције за привредне регистре број БД 45450 од 9.01.2006. године «Заједница југословенске електропривреде» Београд, Балканска бр. 13, била је уписана **као самостално правно лице, са 100% државним капиталом**, те је тадашње Министарство економије и регионалног развоја поднеском број: 300-011-00-00102/08 од 9.05.2008. године, дало мишљење да ЈУГЕЛ није правни претходник ЈП ЕПС-а нити је његово зависно друштво, те запослени и бивши запослени немају право на бесплатне акције ЈП ЕПС-а у смислу члана 25. став 1. Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације.

Закон о престанку важења Закона о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде („Службени гласник РС“, број 104/09), према коме права, обавезе, средства, документацију и запослене Заједнице југословенске електропривреде

(ЈУГЕЛ) преузима ЈП „Електропривреда Србије“ Београд и ЈП „Електромрежа Србије“, **ступно је на снагу 24.12.2009. године.**

Иницијатива ЈП ЕПС-а за спровођење ревизије поступка уписа у евиденцију запослених и бивших запослених ЈУГЕЛ-а достављен је министарству, дана 16.02.2011. године.

Закон о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Службени гласник РС“, бр. 123/07 и 30/10) није регулисао право запослених и бивших запослених ЈУГЕЛ-а; Током поступка пријаве за упис у евиденцију запослених и бивших запослених ЕПС-а, по јавном позиву који је објавила Агенција за приватизацију (упис трајао од 31.05.2008. – 31.07.2008. године) није био донет Закон којим се права, обавезе, средства и запослени ЈУГЕЛ-а преносе на осниваче, у ком случају запослени и бивши запослени ЈУГЕЛ-а нису имали право на бесплатне акције ЕПС-а у смислу члана 25. став 1. Закона; Према Уставном закону за спровођење Устава Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ“, број 1/92) Закон о удруживању у Заједницу југословенске електропривреде требало је да се усклади са Уставом до краја 1995. године, што није учињено; Уставном повељом државне заједнице Србије и Црне Горе („Службени лист СЦГ“, бр. 1/03 и 26/05) и Законом за спровођење уставне повеље државне заједнице Србије и Црне Горе („Службени лист СЦГ“, бр. 1/03) није био уређен начин и поступак решавања статуса ЈУГЕЛ-а; Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 125/04) није познавао пословно удруживање, односно пословну заједницу као организациони облик. Постојећа форма Заједнице није била усклађена сагласно члану 452. овог Закона, до 30.11.2006. године.

Када су у питању и лица која су у току јануар - јул 2008. године, сагласно члану 2. став 2. Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације и Уредбе о поступку евиденције грађана који имају право на новчану накнаду и пренос акција без накнаде („Службени гласник РС“, бр. 3/08 и 31/08), поднела пријаву за упис акција као грађани и стекли статус носиоца права као грађани на новчану накнаду и на пренос акција без накнаде, Агенција за приватизацију је у овом случају издала потврде и својим решењем од 4.9.2009. године, на отворени власнички рачун Централног регистра депоа и клиринга хартија од вредности пренела бесплатне акције следећих јавних предузећа: 5 акција НИС-а, 1 акцију Аеродрома „Никола Тесла“ и 7 акција Акционарског фонда, док је решењем из маја 2012. године на отворене власничке рачуне Централног регистра депоа и клиринга хартија од вредности пренела 31 бесплатну акцију Јавног предузећа „Телеком Србија“ а.д. Дана 6.1.2010. године на отворен текући рачун уплаћен је и износ од 1700,00 динара.

Према одредби члана 26. став 1. Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације лица која су стекла статус носиоца права у складу са овим законом не могу у својству запосленог и бившег запосленог остваривати права из члана 23. став 1. Закона, односно остварити право на пренос без накнаде акција предузећа које се приватизује у висини од 200 евра по пуној години радног стажа за највише 35 година радног стажа.

Подносилац притужбе, из Београда, поднео је пријаву за упис у евиденцију носиоца права грађана, дана 14.07.2008. године. У евиденцију носиоца права уписан је 1.12.2008. године. Стекао је право на: 5 (пет) акција Акционарског фонда, 1 (једну) акцију Аеродрома „Никола Тесла“ а.д., 31 (тридесет једну) акцију ЈП „Телеком Србија“, 5 (пет) акција ЈП НИС-а, новчану накнаду у износу од 1.700,00 динара и 925,00 динара по основу дивиденде, те сагласно члану 26. Закона, не може у својству запосленог и бившег запосленог остваривати права из члана 23. став 1. Закона, односно остварити право на пренос акција без накнаде.

Указујемо и на чињеницу да _____, као подносиоц притужбе нема активну легитимацију у поступку контроле правилности и законитости рада

Министарства привреде пред Заштитником грађана, којим је одлучено о праву осталих запослених и бивших запослених ЈУГЕЛ-а, у смислу Закона о општем управном поступку. С тим у вези треба имати у виду и чињеницу да је Агенција за приватизацију поступила по поднетој пријави именованог и 1.12.2008. године донела одлуку о упису лица у евиденцију носиоца права на акције без накнаде, да против ове одлуке лице није уложило жалбу, нити је вођен управни спор.

Поступак стицања статуса носиоца права на акције без накнаде запослених и бивших запослених јавних предузећа па тиме и ЕПС-а, уређен је поменутим одредбама Закона, Уредбе и јавног позива од 25. јануара 2008. године. Поступање органа по Препоруци заштитника грађана било би у директној супротности са одредбама Закона, Уредбе и јавног позива јер не постоји законска могућност, да се након скоро осам година од истека рока за подношење пријава запослених и бивших запослених ЕПС-а у евиденцију носиоца права (31. јула 2008. године), спроведе исти поступак за упис у евиденцију запослених и бивших запослених ЈУГЕЛ-а, (подношење пријава, предаја документације Националној служби запошљавања која не спроводи више упис, достављање електронских података и базе података у прописаној процедури Агенцији за приватизацију, која је престала са радом, и предузимање низ других радњи прописаних Уредбом).

Препорука Заштитника грађана је истовремено супротна члану 239, 242, 253, 254 и 255. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, број 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, број 30/10), који се односи на нарочите случајеве поништавања, укидања и мењања решења.

Будући да је Препорука заштитника грађана супротна одредбама Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације („Службени гласник РС”, бр. 123/07, 30/10, 115/14 и 112/15), Уредбе о поступку евиденције запослених и бивших запослених који имају право на пренос акција без накнаде („Службени гласник РС”, бр.3/08 и 31/08), Јавном позиву за пријављивање запослених и бивших запослених који имају право на бесплатне акције у својим предузећима од 25. јануара 2008. године, Закону о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, број 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, број 30/10), њено извршење није могуће и проузроковало би против правну радњу, у ком случају су испуњени услови приписани чланом 257. Закона о општем управном поступку.

На основу изложеног, сматрамо да нема правног основа за поступање по Препоруци заштитника грађана, достављене у прилогу поднеска број 1-47-3497/12 од 14.1.2016. године, као и да је ради оцене уставности и законитости Препоруке заштитника грађана могуће покренути поступак пред Уставним судом Републике Србије.

С поштовањем,

В.Д. ПОМОЋНИК МИНИСТРА
Милун Тривунац

